

YAZARLAR

Evrin Altuğevrimaltug@gmail.com

Geçmişin gelecekle saklambaç müziği

Türkiye çağdaş sanatının öncü imzası Füsun Onur, Galeri Nev İstanbul'daki ilk kişisel sergisi 'Oda Müziği' ile İstanbul İstiklâl Caddesi'ndeki tarihi Mısır Apartmanı'nda. 26 Kasım'a dek süren etkinlik, Onur'un kariyerinde belli bir süredir yöneldiği müzik kavramlara yasladığı, yeni ve yine samimi bir yorum olma niteliğinde.

17 Kasım Pazar 2019 Saat: 00:02

İstanbul Beyoğlu İstiklâl Caddesi'ndeki Mısır Apartmanı'nda yer alan Galeri Nev İstanbul, 1 Kasım'dan bu yana, Füsun Onur'un (d.1938) 'Oda Müziği'ne zaman ve mekân ayırıyor. Bu aynı zamanda Onur'un, kurumdaki ilk kişisel sergisi de.

Arter Kurucu Direktörü, Küratör Emre Baykal'ın da katkılarıyla işittiğimiz bu optik, mahcup, mahrem müzik, olanca aydınlığı, duran ses(inti)leri, bas ve tiz imgeleriyle, insan-eşya-ruh üçlemesiyle üreyen bir deneyime, yine davetiye çıkarıyor.

İstanbul Kuzguncuk'ta, sevgili ablası İlhan ve kedisi Zorba ile yaşamını sürdüren Onur'un, geçmiş dönem yapıtlarından 'Çiçekli Kontrpuan' ile (1982 Taksim Sanat Galerisi - 2014 Arter İstiklal Caddesi) başladığı da söylenebilecek (Bkz: Kendisiyle Ocak 2013'te yaptığım Cumhuriyet Kültür Söyleşisi) bu akustik dokulu deneyim, 26 Kasım'a değin gözle duyulabilip, kulakla seçilebiliyor.

Merak, sakinlik ve sabır, Onur'un 'varlık' heykellerine teşne olabilmemizde, başlıca psikolojik alet - edevata karşılık geliyor. El yazılı minyatür çalgı ve iskemleler, gizemli (gözyaşı-esans) şişeleri, giderek şifreleşen el yazması ikon - notlar... Onur, bu sergisinde izleyicisinden yine, 'eyleyicilik' umuyor. Bunun yarattığı duygusal katılımın üreteceği eğlencenin umudunu, mekândaki sessizliğe tohumluyor.

Sanatçı mekâna bir bakıma, yine bir oto-portre, hatta 'Natür-mort'/'Ölü Doğa'dan ziyade, 'Nature-vivre'/'Diri Doğa' seriyor. Onur, yapıtlarında 'heykel'in ihtişamını karşısına alıp, onunla yine hiç sakıncasız, empatik bir diyalog kuruyor.

Füsun Onur, eski Trocadero Tiyatrosu'nun yıkılarak, dönemin Osmanlı ileri geleni Mısırlı Abbas Halim Paşa tarafından kışlık kona olarak yaptırılan 'Art-Nouveau' tarzı yapıdaki bu ilk sergisinde, 'hiçlik' kavramını kendi mahremiyetince, ama cömertlikle, yine ortalığa saçıyor. Bu sergide de, sanatçının izini sürdüğü 'Prelüd', 'Kadans' ve 'Opus II - Fantasia' gibi müzikalite içeren eski tarihli serilerinin kültürel ve estetik genleri barınıyor.

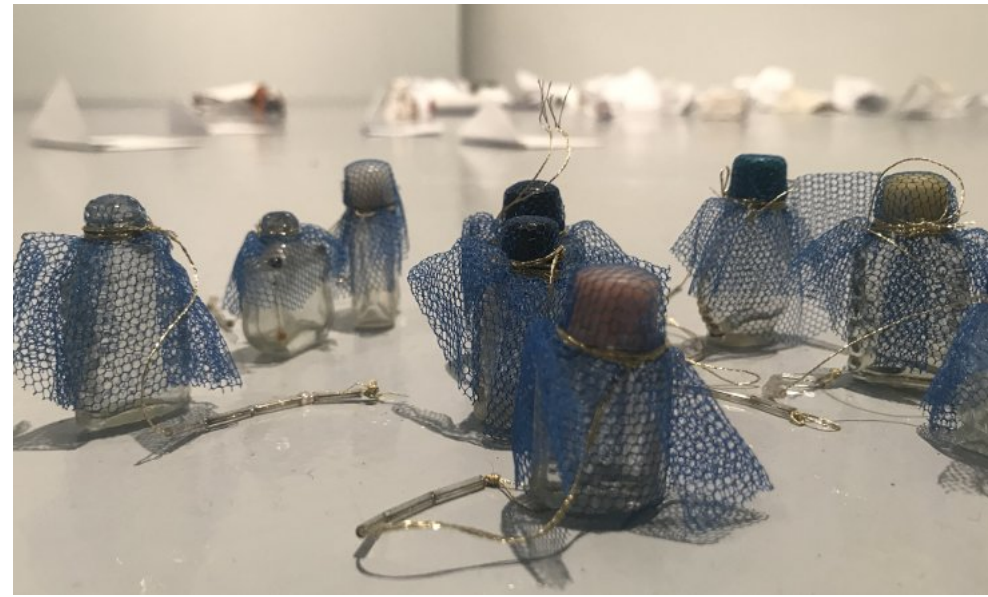
Kendi küçük, dünyası engin bir çocuk ne kadar paylaşımcı (ve bir o kadar da tekil/biricik/erişilmez/özel) olabilirse, işte Onur'un da bize dinlettiği bu 'Oda Müziği'nde, yine böylesi ılık, bağımsız bir tını bulunuyor.

Füsun Onur-Fotoğraf: Evrim Altuğ

Bu, binanın hafızasını da düşününce, tıpkı küçük bir virtüözün elindeki çok yaşlı bir Stradivarius'u ıztımeye benziyor. İmgeye evril müziğin, belki hiçbir sanat dalında tecrübe edilemeyen, kelebek etkili ve öyle ömürlü nabızı, bu defa galerideki özneleşmiş nesnelere unutkanlıktan kaçışının o kifayetsiz telaşında saklanıyor.

Hem her yerde, hem de hiçbir yerdeliğin bu tarifsiz kamuflajı, sergi mekânının köşesinden, görsel bir akustiğin pınarı gibi akışa geçiyor; duvarlarda, mini minnacık ve keşfi çok güç 'an-ı' parantezleriyle, yankı yankı, martı çığılığında hemhal oluyor. Sonra, yine yere dökülüp, zarf zarf, ve tekrar tekrar kendinden doğuyor.

Atatürk'ün Musevi asıllı dişçisi Sami Günzberg için şahsen aldığı randevularıyla aşındırdığı, ulusal şair ve devlet insanı Mehmed Akif Ersoy'un 10 yıl kaldığı Mısır'dan dönüş ile iki yıl yaşayıp, 1938'de vefat ettiği bir yapı, Mısır Apartmanı. Bu müze mizaçlı binadaki merdivenlerin dördüncü kat ucunda, şu aralar, 2019 tarihli bir 'Oda Müziği'nin sonbahar notaları, yaprak yaprak salınıyor.

Ermeni asıllı mimar Hovsep Aznavuryan'ın tasarımı olan, 1940'da İpar Ailesi'nce satın alınıp iki kat daha eklenen, ancak dokuzuncu kata hiç erişemeyen bu binada, Onur'un 21'nci yüzyıl yorumuyla ürettiği bu 'Oda Müziği'nin notalarını yerden alıp, o eksik yankıları tamamlamak, yalnızca bizim insaf ve inisiyatifimize kalıyor.

Bu soyut kompozisyonu tüm çeşitliliğiyle dinlemenin onuru, her birimize birer somut hediye. Zira geçmiş gelecekle, şimdi ve buradaki vaktiyle zarif beyler ve hanımefendilerin terzilere gelmek suretiyle aşındırdığı basamaklarda, gerek görsel, gerekse kulaktan kulağa tarifsiz bir saklambaç oynuyor.

Bilgi: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/192613>

Sergi: <http://www.galerinevistanbul.com>